

DİN EĞİTİMİNDE MEKÂN, ZAMAN VE KRONOLOJİYİ ALGILAMA BECERİSİ

(Teorik Çerçeve ve Öğretmen Deneyimleri
Bağlamında Bir Değerlendirme)

Ahmet Yemenici

Ankara, 2023

**Din Eğitiminde Mekân, Zaman ve Kronolojiyi
Algılama Becerisi**
(Teorik Çerçeve ve Öğretmen Deneyimleri
Bağlamında Bir Değerlendirme)

Yazar

Ahmet Yemenici

Kapak Fotoęrafı

Ahmet Yemenici

ISBN: 978-625-6444-18-8

1. Baskı

Ekim, 2023 / Ankara

Yayın Sertifika No

46683

Matbaa Sertifika No

46682

Grafiker®

Yayınları

Yayın No: 481

Web: grafikeryayin.com

Kapak, Sayfa Tasarımı,

Baskı ve Cilt

Grafiker®

Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık

Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Oğuzlar Mahallesi

1396. Cadde No: 6/A

06520 Balgat-ANKARA

Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx

Faks : 0 312. 284 37 27

E-mail : grafiker@grafiker.com.tr

Web : grafiker.com.tr

Kitabın hukuksal ve bilimsel sorumluluğu yazarına aittir.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....7

KISALTMALAR.....11

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ.....13

1.1. Araştırmanın Temel Problemi.....13

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....25

İKİNCİ BÖLÜM

2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....31

2.1. Araştırmanın Yaklaşımı.....31

2.2. Çalışma Grubu: Örneklem ve Katılımcıların
Belirlenmesi.....34

2.3. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi.....36

2.4. Araştırmacının Rolü ve Geçerlik- Güvenirlik
Çalışmaları.....41

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEORİK ÇERÇEVE.....45

3. BİR BECERİ OLARAK MEKÂN, ZAMAN VE
KRONOLOJİ ALGISI VE DİN EĞİTİMİ İLE İLİŞKİSİ.....45

3.1. Mekân ve Mekânsal Algı.....45

3.1.1. Mekânların Deneyimlenme Biçimleri,
Mekânsal Algılar.....49

3.1.1.1. Mekân Anlayışları ve Mekân
Sınıflamaları.....51

3.1.1.2. Mekân Bilişi ve Mekânı Okuma.....	53
3.1.1.3. Anlam Üretme Pratiğinde Mekân.....	55
3.1.1.4. Kimlik Oluşumu ve Mekân.....	56
3.1.2. Mekânsal Düzeyler ve Mekân Pratikleri.....	57
3.1.2.1. Beden Olarak Mekânın Deneyimlenmesi.....	58
3.1.2.2. Mekânın Ev Olarak Deneyimlenmesi.....	60
3.1.2.3. Kent Olarak Mekânın Deneyimlenmesi.....	62
3.1.2.4. Öğrenme Ortamları Olarak Mekân.....	64
3.2. Dinlerde Mekân ve İslamiyet.....	67
3.1.1. Mabetler ve Bir Ev/Mabet Olarak Kâbe.....	84
3.3. Zaman, Kronoloji ve Zamansal Algı.....	88
3.4. Dinlerde Zaman ve İslamiyet.....	105
3.5. Mekân, Zaman ve Kronolojiyi Algılama Becerisi ve Din Eğitimi.....	117

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM.....	147
4. ÖĞRETMEN DENEYİMLERİ BAĞLAMINDA AÇIKLAYICI BOYUTLAR.....	147
4.1. Öğretmenlere Göre Beceri Ne Anlama Gelmektedir?.....	147
4.2. Öğretmenlere Göre Din Eğitiminde Beceri Yaklaşımını Gerekli Kılan Durumlar.....	163
4.3. Öğretmenler Tarafından Sıkça Hatırlanan ve Kazandırılmak İstenen Beceriler.....	170
4.4. Becerilerin Kazandırılmasında Öğretmenlerin Başvurdukları Uygulamalar.....	200
4.5. Becerilerin Öğretilmesinde Öğretmenlerin Mesleki Gelişimleri: Hizmet Öncesi ve Hizmet İçi Eğitim.....	217
4.6. Mekân, Zaman ve Kronolojinin İnsan İçin Anlamı.....	224

4.7. Öğretmenlere Göre Mekân, Zaman ve Kronoloji Algisının Bir Beceri Olarak Anlamı.....	250
4.8. Din Eğitiminde Mekân Zaman ve Kronolojiyi Algılama Becerisinin Yeri ve Değeri.....	256
4.9. Öğretmenlerin Uygulamalarında Mekân Zaman ve Kronolojiyi Algılama Becerisi.....	285

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	303
5.1. Sonuç.....	303
5.1.1. Beceri ve Beceri Yaklaşımını Gerekli Kılan Durumlar.....	303
5.1.2. Din Eğitiminde Başvurulan Beceriler, Kazandırılma Süreçleri ve Öğretmenler.....	311
5.1.3. Din Eğitiminde Mekân Zaman ve Kronolojiyi Algılama Becerisi: Anlamı, Değeri ve Uygulanabilirliği.....	321
5.2. Öneriler.....	344
KAYNAKÇA.....	347
EKLER.....	362
EK-1: ETİK KURUL ONAY FORMU.....	363
EK-2: MEB İZİN BELGESİ.....	364
EK-3: GÖRÜŞME SORULARI.....	365

ÖN SÖZ

Mekân ve zaman kimlik kartlarında doğum yeri ve doğum tarihi olarak hep yanımızda bulunan iki kavram. Varlığımız ve varoluşumuz bu iki kavram olmadan pek düşünülemiyor. Bize bu denli yakın olan bu iki kavramı acaba ne kadar fark edebiliyoruz sorusu önemini hep korumuştur. Bu çalışma mekânı ve zamanı bir fark edebilme girişimi, eğitim ve din eğitimi açısından bu farkındalığı öğrenme ortamlarına taşıma gayreti içinde doğmuştur. Bu süreçte bize yol gösteren bir başka kavram ise eğitimin içinde sürekli yer alan fakat nerde nasıl duracağı konusunda kararsız kaldığımız beceri kavramı olmuştur. Dolayısıyla bu çalışmanın çıkış noktası din eğitiminde mekân, zaman ve kronolojiyi algılama becerisini öğretmenlerin deneyimleri üzerinden görebilmek, anlayabilmek, bu konuda var olan teorik birikimden yararlanarak alana mütevazı bir katkı sunmak olmuştur.

Araştırma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmanın problemi amacı ve önemi üzerinde durulmuştur. Araştırmada cevabı aranan soru, temel becerilerden biri olan mekân, zaman ve kronolojiyi algılama becerisi teorik ve pratik olarak din eğitimi bağlamında öğretmenler tarafından hangi yaklaşım ve yaşantılar çerçevesinde deneyimlenmektedir? şeklinde ifade edilmiştir. Bu kapsamda öğretim programlarında ve eğitim-öğretim faaliyetlerinde yer alan beceri yaklaşımı üzerinde durularak mekân, zaman ve kronolojiyi algılama becerisi bağlamında ilahiyat ve eğitim bilimleri açısından kavramsal ve kuramsal değerlendirmeler yapmak, öğretmen deneyimlerinden hareketle hangi süreçlerin yaşandığını tespit etmek ve eğitim-öğretim faaliyetlerine, programlara ve sınıf pratiklerine ilişkin öneriler geliştirmek araştırmanın amacı olarak belirlenmiştir. İkinci bölümde ise araştırmanın yöntemi üzerinde durulmuştur. Mekân, zaman, kronoloji, algı ve beceri gibi kavramlar din eğitimi bağlamında

ele alındığı için araştırmanın yaklaşımında hem teorik boyuta hem de saha çalışmasına elverişli olması bakımından yapılandırıcı gömülü teori yaklaşımı çerçevesinde çalışma desenlenmiştir. Üçüncü bölümde araştırmanın kavramsal çerçevesi üzerinde durulmuştur. Mekân, zaman, kronoloji ve algı kavramları beceri ve din eğitimi bağlamında literatür taraması yapılarak teorik çerçeveyi oluşturacak şekilde içerik analizine tabi tutulmuştur. Dördüncü bölümde ise görüşmelerden elde edilen veriler araştırma yaklaşımı çerçevesinde kodlanarak bulgulara ulaşılmış ve yorumlanmıştır. Öğretmen deneyimlerinden verilen paragraflar zaman zaman uzun tutulmuştur. Mekân, zaman ve kronolojiyi algılama becerisi ile ilgili yeterli sayıda saha çalışmasının olmaması dikkate alındığında bu deneyim paylaşımları farklı çalışmalarda veri olarak değerlendirilebilir, bir katkı olabilir düşüncesi ile hareket edilmiştir. Beşinci ve son bölümde ise elde edilen bulgular literatür ve alandaki kıymetli çalışmalar çerçevesinde değerlendirilerek sonuçlara ulaşılmış ve çalışmanın amaçları çerçevesinde öneriler geliştirilmiştir. Din eğitimi alanındaki çok değerli çalışmalara bir katkı olabilirse bundan büyük bir bahtiyarlık duyacağım.

Bu çalışmayı, emeği geçen katkısı olan çok değerli insanlar sayesinde siz değerli okuyuculara sunabilme bahtiyarlığına erişmiş bulunuyorum. Öncelikle çalışma grubunda yer alan kıymetli öğretmen meslektaşlarıma araştırma kapsamında görüşmeyi kabul ederek bana ayırdıkları zaman, bu araştırma verilerinin ortaya çıkmasında paylaştıkları deneyimleri için tek tek teşekkür ediyorum. Görüşme ses kayıtlarının yazıya geçirilmesinde Yusuf İçel'e değerli katkısı için çok teşekkür ediyorum. Yazılı nüshaları okuyarak bana çok değerli dönütler veren Kıymetli Hocalarıma ve meslektaşlarıma bu değerli katkılarından dolayı teşekkürlerimi arz ederim. Çalışmanın kitaplaşması ve basımı sürecinde hep yanımızda duran ve süreci bizim için kolaylaştıran Grafiker Yayınlarının değerli çalışanları adına Necla Yavuz'a şükranlarımı sunarım.

Akademik çalışma ortamı olarak her zaman kendimi güçlü hissettiğim ve verimli bir ortamda bulunmanın katkısını her yönü ile yaşadığım fakültemin Din Eğitimi Anabilim Dalındaki Kıymetli Hocaları olarak Prof. Dr. Zeki Salih Zengin Hocama, Doç. Dr. Muhammet Ali Yazıbaşı Hocama ve değerli Araştırma Görevlimiz Mehmet Enis Serinsu'ya her zaman teşekkürlerimi arz etmek isterim. Birlikte nice çalışmalarda olmak hem motive edici hem öğretici hem de destekleyici oluyor.

Akademik gelişimimde ve kazandığım birikimde emeği geçen hocalarımın katkıları, destekleri hep benimle beraber oldu ve olmaya devam ediyor. Bu süreçte hep yanımda olan ve her defasında çok şey öğrendiğim Saygıdeğer Hocam Prof. Dr. Mual-la Selçuk'a teşekkürlerimi arz ederim. Birlikte birçok çalışmada yer alma şansına sahip olduğum için kendimi hep bahtiyar hissediyorum. Kendisinden lisans ve lisansüstü her aşamada ders alma bahtiyarlığına eriştiğim Saygıdeğer Hocam Prof. Dr. Beyza Bilgin'e şükranlarımı arz etmek isterim. Lisansüstü derslerinde öğrencisi olma şansına eriştiğim Değerli Hocam Prof. Dr. Cemal Tosun'a akademik gelişmemdeki çok değerli katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum. Lisans, lisansüstü akademik sürecin her aşmasında bizim hep yanımızda olan, sadece derslerle sınırlı kalmayarak araştırma süreçlerindeki metodolojik çalışmaların temellerinin daha sağlam atılmasında oluşturduğu atölye çalışmalarını ile bizleri her yönden destekleyen Saygıdeğer Hocam Prof. Dr. Recai Doğan'a teşekkürlerimi sunuyorum. Kıymetli eserleri ve akademik çalışmaları ile alana değerli katkılar sunan Din Eğitimi Anabilim Dalının tüm Kıymetli Hocalarına bu katkılarından dolayı şükranlarımı arz ediyor ve kendilerine meslektaş olma gururunu yaşadığım için bahtiyar olduğumu ifade etmek istiyorum.

Metni Türkçe açısından büyük bir özveri ve özenle okuyan değerli kuzenim Pınar Karaosmanoğlu'na bu değerli desteği için minnettarım. Ayrıca gittiğim aile ziyaretlerinde bana destek olan, ortam oluşturan ve zaman ayıran geniş ve büyük ailemizin her bir bireyine ayrı ayrı teşekkürlerimi sunuyorum. Bu çalışmamda

her koşulda yanımda hissettiğim ve her türlü desteklerini gösteren ailemin değerli üyelerine çok teşekkür ediyorum. Başta değerli ve sevgili eşim Hatice'ye her zaman müteşekkîr olduğumu ifade etmek isterim. Kütüphaneye giderken yoldaş olan sevgili kızım Beyza'ya beni cesaretlendiren mesajları, destekleri için çok teşekkür ediyorum. Mekân ve zaman üzerine uzun saatlere varan konuşmalarımızda farklı bakış açıları sunan felsefe bölümü öğrencisi sevgili oğlum Ahmet Oğuz'a bu destekleyici ve bir o kadar da neşeli hâli için çok teşekkür ediyorum.

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Yemenici

Ankara - 2023

KAYNAKÇA

- Acat, M. Bahattin. "Öğrenci Merkezli Eğitimde Öğrenme Ortamı Boyutlarının Düzenlenmesi". *V. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, 2005.
- Ak, Mim. Ezgi. *Bilgisayar Teknolojisi Eşliğinde Mekân Kavramının Dönüşümü - Yeni Mekân Tanımları*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 2006.
- Akarsu, Füsün. "Piaget'ye Göre Çocukta Mekân Kavramının Gelişimi". *Mimarlık* 9 (1984), 31-33.
- Akengin, Hamza - Ersoy, Feride. "Sosyal Bilgiler Eğitiminde Mekânsal Öğrenme Ortamlarının Tarihçesi". *Sosyal Bilgiler Eğitiminde Mekânsal Öğrenme Ortamları*. ed. Ramazan Sever - Erol Koçoğlu. 17-40. Ankara, 2015.
- Aktüre, Sevgi. "Anadolu Kentinde Türkleşme-İslamlaşma Süreci, Mekânsal Yapı Değişimi ve 'İslam Mimari Mirası'". *İslam Mimarisini Mirasını Koruma Konferansı*. 19-38. İstanbul, 1987.
- Akyürek, Süleyman. *Din Öğretimi: Model, Strateji, Yöntem ve Teknikler*. Ankara: Nobel Yayın, 10. Basım, 2021.
- Alkan, Songül. "Mekânın Politikleşmesi ve Mekân İktidar İlişkileri". *Kent, Mekân ve Toplum: Mekân Sosyolojisine Giriş*. ed. Mehmet Karakaş. İstanbul: Tezkire Yayıncılık, 2019.
- Altun, Adnan - Kaymakçı, Selahattin. "Zaman ve Kronolojinin Öğretiminde Bir Materyal: Zaman Şeritleri". *Turkish History Education Journal* 5/1 (2016), 157-192. <https://doi.org/10.17497/tuhed.279917>
- Arthur, James vd. *Eğitimde Araştırma Yöntemleri ve Metodolojileri*. çev. Erözkan Atılğan - Engin Büyükkörsüz. Ankara: Anı Yayıncılık, 2017.
- Aşık Ev, Hacer. *Eleştirel Düşünme ve DKAB Dersleri*. İzmir: Tibyan Yayıncılık, 2012.
- Augustinus. *İtirafılar*. çev. Çiğdem Dürüşken. İstanbul, ts.

- Avest, Ina ter vd. (ed.). *Facing the Unknown Future: Religion and Education on the Move*. Münster New York: Waxmann, 2020.
- Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi. AYÇ, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi/AYÇ. (23 Nisan 2008). Erişim 07 Ağustos 2021. file:///C:/Users/YBU/Downloads/diyhmk1vf0brhag.pdf
- Aydın, Mehmet Zeki. "Aktif Öğretim Yöntemlerinden Buldurma (Sokrates) Yöntemi". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 5/1 (Haziran 2001), 55-80.
- Bachelard, Gaston. *Mekânın Poetikası = La Poétique de l'espace*. çev. Alp Tümertekin. İstanbul: İthaki, 7. Basım, 2017.
- Bahçekapılı, Mehmet. *Yeni Eğitim Sisteminde Seçmeli Din Dersleri İmkânlar, Fırsatlar, Aktörler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri*. İlke Yayınları: İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği, 2013.
- Bakırcıoğlu, Rasim. *Ansiklopedik Eğitim ve Psikoloji Sözlüğü*. Ankara: Anı Yayıncılık, 2012.
- Balcı, Umut. "Faranz Kafka'da Mekân ve Yabancılaşma". *The Journal of Academic Social Science Studies* 5/3 (2012), 35-41.
- 348 Baloğlu, Mustafa - Ertan Göv (ed.). "Ölüm-Yas Travması Psikososyal Destek Programı". *Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve unicef*, 2018. 978-975-11-4823-0. https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_11/26160738_Psikososyal_Olum-Yas_KitabY.pdf
- Bardon, Adrian. *Zaman Felsefesinin Kısa Tarihi*. çev. Özgür Yalçın. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2. Basım, 2018.
- Batar, Yusuf. "Kur'an Kıssalarının Bazı Eğitsel Özellikleri". *İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 7/1 (2017), 81-103.
- Bayar, Mustafa. "Din ve Ahlak Öğretiminde Kur'an Kıssalarının Önemi: İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersindeki Eyyüp Kıssası Üzerine Nitel Bir Araştırma". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 7/34 (2014), 740-749.
- Bayraktar, Mehmet. *İslâm İbâdet Fenomenolojisi*. Ankara: Akçağ Yayınları, 1987.
- Bayramoğlu, Nergis. *Kullanıcı Algısı Bağlamında Kentsel Kimlik: Barbaros Bulvarı - Büyükdere Kentsel Aksı*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2010.

- Bektaş, Cengiz. *Türk Evi*. İstanbul: Yapımevi Yayıncılık, 11. Basım, 2022.
- Berk Coşkun, Dilara - Kıymaz, Senem. "Examination of Urban Space Awareness With 7-11 Years Old Children". *Journal of Psychiatric Nursing* 18/36 (2022), 175-196. <https://doi.org/10.14744/tasarimkuram.2022.95866>
- Berk, Dialara - Kaymaz Koca, Senem. "Topolojik Mekân Kavrayışının Çocuğun Mekân Algısındaki Yeri". 2. *Uluslararası Mimarlık ve Tasarım Kongresi*. 572-582. Çanakkale: Yıldız Teknik Üniversitesi, 2018.
- Bilgin, Nuri. *Sosyal Psikoloji Sözlüğü, Kavramlar Yaklaşımlar*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık, 3. Basım., 2016.
- Bilgin, Nuri. *Sosyal Psikoloji Sözlüğü, Kavramlar Yaklaşımlar*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık, 3. Basım, 2016.
- Boutin, Gérald. "L'approche par compétences en éducation : un amalgame paradigmatique". *Connexions* 81/1 (2004), 25-41. <https://doi.org/10.3917/cnx.081.0025>
- Bozkurt, Nahide. *Tarih Felsefesi - Tarihin Doğası ve Belirleyicileri*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2020.
- Bruner, Jerome S. *Bir Öğretim Kuramına Doğru*. çev. Fatma Varış - Tanju Gürkan. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1991.
- Candaş, Deniz. "Belleğimizde Sakladığımız Zaman". *Bilim ve Teknik* 418 (2002), 50-53.
- Cansever, Turgut. "İslam Mimarisi Üzerine Düşünceler". *Dîvân* 1/1 (1996), 119-146.
- Cansever, Turgut. "Mesken Mimarimizin Temel Meseleleri". *Mesken ve Mesken Mimarimiz*. 49-60. İstanbul: Ensar Neşriyat, 1995.
- Cansever, Turgut. "Modernleşme ve Gelenek Sorunumuz". *İslam ve Modernleşme*. 327-332. İstanbul: İSAM Yayınları, 1997.
- Casanova, José Luís. *Modern Dünyada Kamusal Dinler*. çev. Mehmet Murat Şahin. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, 1. Basım., 2014.
- Cevizci, Ahmet. *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Paradigma, 2005.
- Charmaz, Kathy. *Gömülü (Grounded) Teori Yapılandırması: Nitel Analiz Uygulama Rehberi*. çev. Rabia Hoş vd. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2. Basım, 2015.

- Creswell, John W. *Eğitim Araştırmaları Nicel ve Nitel Araştırmanın Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi*. çev. Halil Ekşi. İstanbul: Edam Yayınları, 2017.
- Creswell, John W. *Eğitim Araştırmaları: Nicel ve Nitel Araştırmanın Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi*. çev. Halil Ekşi vd. İstanbul: Edam Yayınları, 2017a.
- Creswell, John W. *Nitel Araştırma Yöntemleri: Beş Yaklaşımına Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni*. çev. Mesut Bütün vd. Ankara: Siyasal Kitabevi, 3. Basım, 2016.
- Çanakçıoğlu, Nevşet Gül. "Çocukta Mekan Algısının Gelişimi ve Mekansal İmge Zenginliği Bakımından Malzemenin Önemi". *Mimarlıkta Malzeme* 22 (2012), 1-8.
- Çanakçıoğlu, Nevşet Gül. *İstanbul'da Farklı Sosyal Grupların Yerleştiği Çevrelerde Yaşayan Çocukların Algısal Süreçlerinin Bilişsel Haritalar Yöntemiyle İrdelenmesi*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2011.
- Çelik, Hilal - Ekşi, Halil. *Nitel Desenler: Gömülü Teori*. İstanbul: EDAM Yayınları, 2015.
- Çelikkaya, Tekin - Kürümlüoğlu, Mutlu. "Ortaokul Öğrencilerinin Kronoloji Becerilerinin Saptanmasına Yönelik Bir Çalışma". *Turkish History Education Journal* 8/1 (2019), 150-173.
- Çermikli Buluklu, Yeliz. *Çocuğun Konut Algısının Sözel ve Görsel Temsiller Üzerinden Değerlendirilmesi*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2015.
- Çil, Ayşe Ünal. "Kur'an'da Zaman Kavramı". *Kelam Araştırmaları* 9/1 (2011), 335-364.
- Demir, Rasime. "Medeniyetlerin Kent Mekânı Tasavvurları: Helen, Roma ve İslam Kent Mekânları". *Kent, Mekan ve Toplum*. ed. Mehmet Karakaş. 63-88. İstanbul: Tezkire Yayıncılık, 2019.
- Demir, Rasime. "Mekân, Toplum ve Kimlik İlişkisi". *Kent, Mekân ve Toplum: Mekân Sosyolojisine Giriş*. ed. Mehmet Karakaş. 193-212. İstanbul: Tezkire Yayıncılık, 2019.
- Demir, Talip. "Kutsaldan Sekülere Değişen Beden Algısı". *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 9/20 (2018), 311-325.
- Demirkaya, Handan. *Mekân Kavramının Tarihsel Süreç İçindeki İncelenmesi ve Günümüzde Mekân Anlayışı*. İstanbul: Yıldız Tek-

- nik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1999.
- Dervişoğlu, Elvan. *Mekân ve Beden: Mekânın "Bedenle Kavrayış" Üzerinden Değerlendirilmesi*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008.
- Dilek, Dursun. "Öğrencilerde Tarih Düşüncesinin Gelişimi: Tarih Derslerinde Öğrenme ve Anlama". *Milli Eğitim Dergisi*. https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/145/dilek.htm
- Dilek, Dursun. *Tarih Derslerinde Öğrenme ve Düşünce Gelişimi*. Ankara: Nobel, 3. bs., 2007.
- Duman, Bilal. *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık, 4. Basım, 2015.
- Durmuş, Rüveyda. *Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Kuran Kursları Programındaki Dini Bilgiler Dersinin Amaçlarının Gerçekleşmesine Etkisi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 2014.
- El-Behî, Muhammet. *İslam Düşüncesinin İlahi Tarafı*. çev. Fuat Sezgin. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2. baskı., 2019.
- Eliade, Mircea. *Kutsal ve Din Dışı*. çev. M. Ali Kılıçbay. Ankara: Gece Yayınları, 1991.
- Eliade, Mircea. *Kutsal ve Dindışı*. çev. Mehmet Ali Kılıçbay. Ankara: Gece Yayınları, 1991.
- Elias, Norbert. *Zaman Üzerine*. çev. Veysel Ataman. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2000.
- Erbaş, Ali. "İslam Dışı Dinlerde Hac". *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4/5 (2002), 97-121.
- Erdönmez, M. Ebru. *Açık Kamusal Kent Mekânlarının Toplumsal İlişkileri Yapılandırılmadaki Rolü, Büyükdere - Levent - Maslak Aksı*. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2005.
- Erkenez, Semir - Ciravoğlu, Ayşen. "Güncel Beden Kuramlarının Mekânı Dönüştürme Olasılıkları". *MEGARON / Yıldız Technical University, Faculty of Architecture E-Journal* 15/3 (2020). <https://doi.org/10.14744/megaron.2020.34341>
- Ev, Halit. *Din kültürü ve Ahlak Bilgisi Derslerinde Probleme Dayalı Öğrenme*. Ankara: Nobel, 1. basım., 2012.

- Furat, Ayşe Zişan. "Din Okuryazarlığı: Din Eğitimi Felsefesi Açısından Temel Bir Kavram". *Marife*, 9-24.
- Gölpınarlı, Abdülbaki. *Tasavvuf'tan Dilimize Geçen Deyimler ve Atasözleri*. İstanbul: İnkılâp, 2004.
- Gözütok, Şakir. *İslam'ın Altın Çağında İlim*. İstanbul: Nesi Yayınları, 2012.
- Güç, Ahmet. "Dinlerde Kutsal ve Kutsallık Anlayışı". *Dinler Tarihi Araştırmaları I*. 337-353. Ankara: Dinler Tarihi Derneği Yayınları, 1998.
- Güç, Ahmet. "Kur'an'da Kutsallık Anlayışı". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 9/9 (2000), 245-252.
- Gümüş, Süleyman. *Din Okuryazarlığının Doğuşu: Modern Dindar Öznenin Soykütüğüne Giriş*. İstanbul: DBY Yayınları, 2023.
- Günel, Beria - Esin, Nur. "İnsan – Mekân İletişim Modeli Bağlamında Konutta Psikososyal Kalitenin İrdelenmesi". *İtüdergisi/a Mimarlık, Planlama, Tasarım* 6/1 (2007), 19-30.
- Güneş, Firdevs. "Bologna Süreci ile Yükseköğretimde Öngörülen Beceri ve Yetkinlikler". *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi* 2/1 (Nisan 2012), 1-9. <https://doi.org/DOI: 10.5961/jhes.2012.026>
- Güneş, Firdevs. "Davranıştan Beceriye Türkçe Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar". *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (ERZSOSDE) ÖS 2* (2014), 1-14.
- Güneş, Firdevs. "Öğrencilerin Düşünme Becerilerini Geliştirme". *Türklük Bilimi Araştırmaları* 32 (Haziran 2012), 127-146.
- Güneş, Firdevs. "Öğretmen Yetiştirmede Beceri Yaklaşımı". *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi* 3/2 (Temmuz 2018), 1-16.
- Güneş, Firdevs. "Türkçe Öğretiminde Beceri Uyuşmazlığı Sorunları ve Çözüm Önerileri". *Bartın University Journal of Faculty of Education* 5/2 (2016a), 205-222. <https://doi.org/10.14686/buefad.v5i2.5000188135>
- Güneş, Firdevs - Uygun, Tuğba. "Öğretmen Yetiştirmede Beceri Uyuşmazlığı". *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED)* 2/3 (2016b), 1-14.
- Güven, Fergün. *Dört - On Yaş Grubu Çocuklarda Zaman Kavramının Gelişimi*. Sağlık Bilimleri Enstitüsü: Hacette Üniversitesi, 1988.

- Hall, Edward T. "Kaç Çeşit Zaman Var?" *Cogito- Zaman: 12'ye 1 Var* 11 (1997), 149-152.
- Harvey, David. *Sermayenin Mekanları*. çev. Başak Kıcırcı vd. İstanbul: Sel Yayıncılık, 2012.
- Harvey, David. *Umut mekanları*. çev. Zeynep Gambetti. İstanbul: Metis Yayınları, 4. Basım, 2020.
- Holm, Nils G. *Din Psikolojisine Giriş*. çev. Abdülkerim Bahadır. İstanbul: İnsan yayınları, 3. Basım., 2018.
- İdris, Mevlâna. "Çocuk-Dini Mekân Buluşması: Çocuk Vaazları". *Türkiye III. Dini Yayınlar Kongresi, Tebliğ ve Müzakereler*. 155-160. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2007.
- Kahvecioğlu, Hüseyin L. *Mimarlıkta İmaj: Mekansal İmajın Oluşumu ve Yapısı Üzerine Bir Model*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 1998.
- Kalın, İbrahim. "Dünya Görüşü, Varlık Tasavvuru ve Düzen Fikri: Medeniyet Kavramına Giriş". *Dîvân* 15/29 (2010), 1-61.
- Kara, Zülküf. "Günahkâr Bedenlerden Referans Bedenlere: İslam'da Beden Algısı Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 12/1 (2012), 31-54.
- Karadağ, Engin - Dulay, Sabiha. *Öğretmen Tipolojileri*. Ankara: Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2017.
- Karakaş, Mehmet. "Kent, Mekân ve Toplum: Mekân Sosyolojisine Giriş". *Kent, Mekân ve Toplum*. ed. Mehmet Karakaş. 15-43. Ankara: Tezkire Yayıncılık, 1. Basım, 2019.
- Karasolak, Kürşat - Sarı, Mediha. "Mimari Özellikleri Farklı Okullardaki Öğrenci Ve Öğretmenlerin Okullarının Binası Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi". *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 3/40 (2011), 132-154.
- Kardeş, Murat Ertan. "Mekanın politikliğine dair: Mekan Üretiminin Dayanakları". *1st Istanbul International Geography Congress Proceedings Book*. kitap editörü Barbaros Gönençgil vd., 636-641. İstanbul University Press, 2019. <https://doi.org/10.26650/PB/PS12.2019.002.062>
- Kaygalak, İrfan. "Postmodern Eleştirilerin Coğrafi Düşünce ve Yeni Mekân Kavrayışları Üzerine Yansımaları". *Coğrafi Bilimler Dergisi* 9/1 (2011), 1-10.

- Kaymakcan, Recep. *Yeni Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretim Programı Değerlendirme Raporu*. İstanbul: Sabancı Üniversitesi, Mart 2007. https://www.egitimreformugirisimi.org/wp-content/uploads/2017/03/Din.Kulturu.ve_.Ahlak_.Bilgisi.Og_.Prog_.Inc_.12_04_07_0.pdf
- Kaynak, İbrahim Hakkı. "Dinlerde Kutsal Zaman ve Mekânın Tarih-sel Yapısının Fenomenolojik Algısı". *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* 39 (Haziran 2016), 443-455. <https://doi.org/10.21563/sutad.187023>
- Kesgin, Safiye. "Din Eğitiminde Düşünme Becerilerini Geliştirmek Bağlamında Bir Kavram Değerlendirmesi: Taakkul". *Turkish Studies* 13/2 (2018), 517-541. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12661>
- Kıldan, A. Oğuzhan. "Okulöncesi Eğitim Ortamları". *Kastamonu Eğitim Dergisi* 15/2 (2007), 501-510.
- Kızılabdullah, Yıldız. "Yapılandırmacılık Yaklaşımının İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinin Amaçlarının Gerçekleşmesine Etkisi". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 49/2 (Ağustos 2008), 197-215. https://doi.org/10.1501/Ilhfak_0000000975
- Koç, Turan. *Din Dili*. Cağaloğlu, İstanbul: İz Yayıncılık, 3. Basım, 2012.
- Koç, Yalçın. *Tarih ve Nazariyat: Tarih'in ve Zaman Yazımı'nın Esasları Üzerine Bir İnceleme*. Kavaklıdere, Ankara: Cedit Neşriyat, 2015.
- Koçoğlu, Erol. "Sosyal Bilgiler Eğitiminde Eğitsel Mekânlara Dayalı Öğrenme ortamları". *Sosyal Bilgiler Eğitiminde Mekânsal Öğrenme Ortamları*. ed. Ramazan Sever - Erol Koçoğlu. 43-78. Ankara: Pegem Akademi, 2015.
- Koçoğlu, Erol vd. "Sosyal Bilgiler Eğitiminde Sosyolojik Mekânlara Dayalı Öğrenme Ortamları". *Sosyal Bilgiler Eğitiminde Mekânsal Öğrenme Ortamları*. ed. Ramazan Sever - Erol Koçoğlu. 185-210. Ankara: Pegem Akademi, 2015.
- Koyuncu, Ahmet Ayhan. "İslamda Mekân Algısı ve Yaşanan Değişimler". *Kent, Mekan ve Toplum*. ed. Mehmet Karakaş. 89-110. İstanbul: Tezkire Yayıncılık, 2019.

- Koyuncu, Ahmet Ayhan - Akkaya, Cevdet. "Mekân Tasavvuru ve Sosyolojide Mekâna İlişkin Temel Yaklaşımlar". *Kent, Mekân ve Toplum*. ed. Mehmet Karakaş. 41-61. İstanbul: Tezkire Yayıncılık, 2019.
- Köktürk, Milay. *Zaman Üzerine Felsefi Soruşturma*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2017.
- Köşker, Nilüfer. "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Mekânsal Biliş Yeterliliklerine İlişkin Düşünceleri". *Zeitschrift für die Welt der Türken* 4/3 (2012), 161-173.
- Kutluer, İlhan. "Mekân". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. Ankara: İSAM, 2003. <https://islamansiklopedisi.org.tr/mekan>
- Kutluer, İlhan. "Zaman". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 09 Eylül 2022. <https://islamansiklopedisi.org.tr/zaman>
- Lefebvre, Henri. *Mekânın Üretimi*. çev. Işık Ergüden. İstanbul: Sel Yayıncılık, 4. Basım, 2016.
- Levine, Robert. *Zamanın Coğrafyası: Kültürlerin Zaman Algısı Üzerine*. ed. Güneş. Öztürk. çev. Özgür Umut Hoşafçı. İstanbul: Maya Kitap, 1., 2013.
- Lynch, Kevin. *Kent İmgesi*. ed. Ali Berktaş - Kaan Özkan. çev. İrem Başaran. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, IV. Basım: Kasım 2012., 2012.
- Lynch, Kevin. *The Image of the City*. Cambridge, Mass.: M.I.T. Press, 33. print., 2008.
- May, Rollo. *Varolusun Kesfi: Varoluscu Psikoloji Metinleri*. çev. Aysun Babacan. İstanbul: Okuyanus Yayınları, 2. Basım, 2012.
- MEB, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü. "İlkokul (4. Sınıf), Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu (5-8. Sınıflar) Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı". Devlet Kitapları, Mart 2018. 2726/1752. http://dhgm.meb.gov.tr/tebligler-dergisi/2018/2726_Mart_2018.pdf
- MEB, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü. *İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4, 5, 6, 7 Ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara: Devlet Kitapları, 2007.
- MEB, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü. *İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4, 5, 6, 7 Ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara: Devlet Kitapları, 2010.

- MEB, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü. *İmam–Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretim Programları*. Ankara: Devlet Kitapları, 2010.
- MEB, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü. *Ortaöğretim 9,10, 11 ve 12. Sınıflar Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi Öğretim Programı*. Devlet Kitapları, 2005.
- MEB, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü. *Ortaöğretim 9,10, 11 ve 12. Sınıflar Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara: Devlet Kitapları, 2010.
- MEB, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. “Ortaöğretim Hz. Muhammed’in Hayatı Dersi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar) Öğretim Programı”. Devlet Kitapları, 2012. 397. http://dhgm.meb.gov.tr/tebligler-dergisi/2012/eyll_2660.pdf
- MEB ve UNICEF. “K12 Beceriler Çerçevesi: Türkiye Bütüncül Modeli”. MEB ve UNICEF, Mart 2023. <https://ogm.meb.gov.tr/www/k12-beceriler-cercevesi-kapsaminda-turkiye-butuncul-modeli-kilavuzunun-hazirlanmasi-calistayi-basladi/icerik/1736>
- 356 Medeni, Elif. “Din Eğitiminde Yeni Bir Yaklaşım: Yeterlilik Modelleri ve Eğitim Standartları -Almanya ve Avusturya Örneğinin Türkiye’ye Uyarlanabilirliği”. *Marife*, 9-22.
- Merriam, Sharan B. *Nitel Araştırma Desen ve Uygulama İçin Bir Desen*. çev. Selahattin Turan vd. Ankara: Nobel Akademi, 2013.
- Meydan, Hasan. “Bir Beceri Olarak Ahlak ve Eğitimi: Ahlaki Gelişim Kuramlarına Dayalı Bir İnceleme”. *İlahiyat Tetkikleri Dergisi*. <https://doi.org/10.29288/ilted.890349>
- Miles, Matthew B. - Huberman, A. Michael. *Nitel Veri Analizi: Genişletilmiş Bir Kaynak Kitap*. çev. Sadegül Akbaba Altun vd. Ankara: Pegem Akademi, 2. Basım, 2016.
- Milli Eğitim Temel Kanunu. 1739 (14 Haziran 1973). <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf>
- Okumuşlar, Muhittin. “5E Yapılandırmacı Öğretim Modeli ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi İşleniş Örneği”. *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 24/24 (Ocak 2007), 171-184.
- Okuyan, Hümeysra - Taslaman, Caner. “Jean Baudrillard’ın Simülasyon Kuramında Ayartma Kavramı”. *Din ve Felsefe Araştırmaları* 1/1 (Haziran 2018), 29-45.

- Olgun, Tahir. *Müslümanın Takvimi: Arabî Aylar ve Mübârek Zamanlar*. ed. Tûba İşçimen. İstanbul: Sufi Kitap, 1. baskı, 2021.
- Oruç, Cemil. "Erken Çocukluk Dönemi Din Eğitimi". *Gelişimsel Basamaklara Göre Din Eğitimi*. ed. Mustafa Köylü. 1-51. Ankara: Nobel Akademi, 6. Basım, 2015.
- Öcal, Adem. *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde 6. Sınıf Öğrencilerinin Mekânsal Biliş Becerilerinin İncelenmesi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2007.
- Örer, Güçlü. *Konut-Kimlik Ev-Modeli ve Modelin Bir Örnek Olarak İstanbul Kent'inde Uygulanması*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2002.
- Örnek, Şeyma. *Ortaokul Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi İçin MEB Tarafından Hazırlanan Beceri Temelli Soruların Taksonomik Yönden İncelenmesi*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2023.
- Öymen Gür, Şengül vd. "Çocuk ve Çevresi, Çocuk Oyun Alanları ve Sokaklarımız". *Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü Mimarlık Bülteni* 5/5 (1980), 70-76.
- Özcan, Hanifi. *Epistemolojik Açından İman*. İstanbul: İFAV, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 5. baskı., 2014.
- Özen, Arzu. "Mimari Sanal Gerçeklik Ortamlarında Algı Psikolojisi". *Bilgi Teknolojileri Kongresi IV, Akademik Bilişim 2006*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi, 2006.
- Öztürk, Özge. *Ev Kavramı ve Çocuklarda Konut Çevresinin Algılanması*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2009.
- Patton, Michael Quinn. *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri*. çev. Mesut Bütün - Selçuk Beşir Demir. Ankara: Pegem Akademi, 2014.
- Perec, Georges. *Mekan Feşmekan*. İstanbul: Everest Yayınları, 2023.
- Perrenoud, Philippe. *Dix nouvelles compétences pour enseigner: invitation au voyage*. Issy-les-Moulineaux, France: ESF éditeur, 7e édition., 2017.
- Perrenoud, Philippe. "Evaluer les compétences". *la revue de l'Éducateur*, 1-8.
- Safran, Mustafa - Şimşek, Ahmet. "Çocuklarda Zaman Algısının

Gelişimi". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2/6 (2009), 542-548.

Safran, Mustafa - Şimşek, Ahmet. "İlköğretim Öğrencilerinde Tarihsel Zaman Kavramının Gelişimi". *İlköğretim Online* 5 (2006), 87-109.

Sağdıç, Mustafa - Demirkaya, Hilmi. "Sosyal Bilgiler Eğitiminde Coğrafi Mekânlara Dayalı Öğrenme". *Sosyal Bilgiler Eğitiminde Mekânsal Öğrenme Ortamları*. ed. Ramazan Sever - Erol Kocooğlu. 119-135. Ankara: Pegem Akademi, 2015.

Saldana, Johnny. *Nitel Araştırmacılar İçin Kodlama El Kitabı*. çev. Aysel Tüfekçi Akçan vd. Ankara: Pegem Akademi, 2019.

Sayılı, Aydın. *Bilim Tarihi: [Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir]*. Ankara: Gündoğan Yayınları, 2. Basım, 1999.

Schimmel, Annemarie. *Müslüman Saati: İslam'da Günler, Aylar, Kandiller ve Bayramlar*. çev. Dilara Yabul İşleyen. İstanbul: Sufi Kitap, 2020.

Selçuk, Mualla. "Din Öğretiminin Kuramsal Temelleri (Zihin Gelişimi Açısından Bir Deneme)". *Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi* 4 (1997), 145-158.

358

Senagala, Mahesh. "Speed and Relativity: Toward Time-li ke Architecture". *Paradoxes of Progress: Architecture and Education in a Post-Utopian Era*. 364-370. Baltimore, 2001. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fwww.acsa-arch.org%2Fproceedings%2FAnnual%2520Meeting%2520Proceedings%2FACSA.AM.89%2FACSA.AM.89.66.pdf&chunk=true

Senemoğlu, Nuray. *Gelişim Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Özsen Matbaası, 1998.

Serinsu, Ahmet Nedim - Taşkiran, Hüseyin İlder. "Osmanlı Mimarisinde Kültürel İfadelerin Görsel Kullanımı". *Dinî Araştırmalar* 2/6 (2000), 223-238.

Sever, Mustafa - Ahmet Aypay (ed.). *Öğretmenlik Hâlleri: Türkiye'de Öğretmen Olmak Üzerine Nitel bir Araştırma*. Ankara: Pegem Akademi, 2016.

Sever, Ramazan. "Sosyal Bilgilerde Mekânsal Öğrenme Ortamları İle İlgili Temel Kavramlar". *Sosyal Bilgiler Eğitiminde Mekânsal Öğrenme Ortamları*. ed. Ramazan Sever - Erol Kocooğlu. 1-15. Ankara: Pegem Akademi, 2015.

- Sıddıki, Mazharuddin. *Kur'an'da Tarih Kavramı*. çev. Süleyman Kalkan. İstanbul: Pınar Yayınları, 2. Baskı., 1990.
- Smolin, Lee. *Zamanın Yeniden Doğuşu: Fizikteki Krizden Evrenin Geleceğine*. çev. Bilge Tanrıseven. Ankara: TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, Birinci basım., 2017.
- Şahin, Abdullah. *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programının Temel Yaklaşımlarının Öğrenme Öğretme Süreçlerine Yansımaları*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2022.
- Şimşek, Ahmet. *İlköğretim Öğrencilerinde Tarihsel Zaman Kavramının Gelişimi ve Öğretimi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2006.
- Şulul, Cevher. "İslam Düşüncesinde Zaman Tasavvuru". *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* III (2002), 73-88.
- Tatar, Burhanettin. "'Kutsal Mekan': Fenomenolojik Bir Analiz". *Milel ve Nihal* 14/2 (2017), 8-22. <https://doi.org/doi:10.17131/milel.377607>
- Tekin, İshak. "Ahlak Eğitiminde Beceri Merkezli Öğrenme". *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 20 (05 Nisan 2019), 259-287. <https://doi.org/10.17494/ogusbd.548355>
- Timuçin, Afşar. *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Bulut Yayın Dağıtım, Genişletilmiş 5.baskı., 2004.
- Topakkaya, Arslan. *Felsefe, Din ve Kültürde Zaman*. İstanbul: Say Yayınları, 2017.
- Tosun, Cemal. *Din Eğitimi Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem Akademi, 4.baskı., 2010.
- Turan, Nuray. *İnsan Kaynağı Seçim Sürecinde Yetenek Algısı ve Tanınması*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 2014.
- Türk Psikologlar Derneği. *Çocuklarda Yas Anne Baba El Kitabı*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği - UNICEF, 2014.
- Türkçe Sözlük. <https://sozluk.gov.tr/>, 12 Eylül 2022.
- Uğraş, Mehmet. "Bütüncül Bir Kent Teorisinin İmkânı: Beden - Mekân - Kent İlişkiseliliği". *Kent, Mekân ve Toplum*. ed. Karakaş Mehmet. İstanbul: Tezkire Yayıncılık, 2019.
- Uğraş, Özge Seda. "Mekânın Toplumsallığı: Modernizmden Post-

modernizme Mekân Algısının Dönüşümü". *Kent, Mekân ve Toplum*. ed. Mehmet Karakaş. İstanbul: Tezkire Yayıncılık, 2019.

Urquhart, Cathy. *Nitel Araştırmalar İçin Temellendirilmiş Kuram Uygulama Rehberi*. çev. Ünlü Züleyha - Külekçi Erkan. Ankara: Anı Yayıncılık, 2018.

Urry, John. *Mekânları Tüketmek*. çev. Rahmi G. Ögdül. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 3. Basım., 2018.

Ünal, Mustafa. *Dinlerde Kutsal Zamanlar: (Takvimler, Dini Gün, Bayram ve Törenleri)*. ed. Deniz Saraç. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 1. bs., 2008.

Yakit, İsmail. *Kur'an'ı Anlamak*. İstanbul: Ötügen, 5. Basım., 2021.

Yaylı, Sibel. "Avrupa'da Tarih Eğitimi ve Öğretimine Yönelik Girişimler ve Avrupa Birliği'nin Katkısı". *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 26/1 (2016), 291-306.

Yeğin, Hüseyin İbrahim - Tösten, Rasim. "Sosyal Bilgiler Eğitiminde Dinî Mekânlara Dayalı Öğrenme Ortamları". *Sosyal Bilgiler Eğitiminde Mekânsal Öğrenme Ortamları*. ed. Ramazan Sever - Erol Koçoğlu. 361-390. Ankara: Pegem Akademi, 2015.

Yelkenci, Ömer Faruk. "Kuantum Kuramından Tarih Öğretimine: Tarihsel Zaman Algısı". *Cihanmüma Sosyal Bilimler Akademi Dergisi* 1/1 (30 Mart 2022). <https://doi.org/10.55205/jocosa.11202231>

Yemenici, Ahmet. "İslamofobi Karşısında İslam Algısına Dair Bir Türkiye Örneği: Hoşislamlar Ve Pedagojik/Eğitsel Değeri". *Bartın Üniversitesi Uluslararası İslamofobi ve Terör Sempozyumu (01-02 Aralık 2016)*. ed. Azize Toper Kaygın - Cüneyt Aydın. 159-185. Bartın: Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, 2017.

Yemenici, Ahmet. *Kur'an'daki Hz. İbrahim Kıssasının Din Öğretimi Özel Öğretim Yöntemleri Açısından Çözümlemesi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 1999.

Yetim, Muhammet. *Fahreddin Er-Râzînin Zaman Teorisi*. Sosyal Bilimler Enstitüsü: Marmara Üniversitesi, 2017.

Yetim, Muhammet. "Klâsik İslâm Düşüncesinde Zamanın Hakikati Meselesi". *Din ve Hayat* 32 (2017), 30-34.

- Yıldırım, Ali - Şimşek, Hasan. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, Genişletilmiş 9.baskı., 2013.
- Yılmaz, Asiye. *Kur'an'daki Kıssaların Din Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi*. sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 2008.
- Yılmaz, Macit. *İslam Ahlak Eğitiminde Kur'an Kıssaları*. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 2001.
- Yılmaz, Ramazan - Kılıç Çakmak, Ebru. "Sanal Öğrenme Ortamlarında Sosyal Model Olarak Eğitsel Arayüz Ajanları". *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)* 12/4 (Aralık 2011), 243-264.
- Yiğit, Yasin. "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Öğrencilere Problem Çözme Becerisi Kazandırma Yeterliği Üzerine Bir Alan Araştırması". *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 53 (2021), 133-163.
- Yiğit, Yasin. "Din Öğretimi'nde Problem Çözme Becerisi Kazanma Amacına Erişim Düzeyi Ölçeği: Geçerlik Güvenilirlik Çalışması". *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 47 (2018a), 347-371. <https://doi.org/10.21054/deuifd.450962>
- Yiğit, Yasin. "Öğretmen Problem Çözme Becerisi Kazandırma Yeterliği Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik Güvenilirlik Çalışması". *Adıyaman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi İslami İlimler Araştırmaları Dergisi* 4 (2018b), 60-77.
- Yürük, Tuğrul. *Cumhuriyet Dönemi Din Öğretimi Program Anlayışları*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2011.
- Yürük, Tuğrul. "Öğretmenlere Göre İlköğretim Dkab Dersi Öğretim Programının Eğitim Anlayışı". *Dini Araştırmalar* 18/46 (Haziran 2015), 171-207. <https://doi.org/10.15745/da.78389>
- Zengin, Mahmut. "Temele Alınan Yaklaşım/lar Bağlamında Yeni İlköğretim DKAB Öğretim Programı". *Değerler Eğitimi Dergisi* 8/19 (Haziran 2010), 225-258.
- Zengin, Zeki Salih. "Osmanlı Medreselerindeki Gerilemenin Sebep ve Sonuçları Üzerine Bir Değerlendirme". *Vakıflar Dergisi* 26 (1997), 401-409.

Güncel Türkçe Sözlük. Türk Dil Kurumu. Erişim 06 Ekim 2021. <https://sozluk.gov.tr/>

“Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”. Türkiye Mesleki Yeterlilik Kurumu, Ocak 2015. https://www.myk.gov.tr/images/articles/editor/040116/TYC_Belgesi_020116.pdf